

'S-GRAVENHAGE, 11 juni 1950

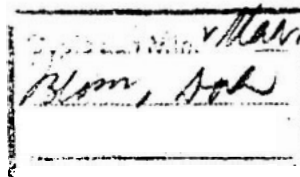
AAN: MIN. VAN BUITENL. ZAKEN

Ref. No. 6171

Fotocopie nr: 25501

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 11-6-50

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 11-6-50

CONFIDENTIAL

Mede voor van Maarseveen.
Referte Uw telegram 52.

Ik zou er op willen wijzen, dat ik voor de komst van Nehru Subbarayan uitvoerig over de situatie hier te lande heb ingelicht. De aantekeningen, die door Subbarayan over dit gesprek werden opgesteld, werden aan Nehru overhandigd, zoals U uit mijn 40 zal zijn gebleken. Uit mijn 152 aan van Maarseveen zal U voorts zijn gebleken, dat ik binnenkort hoop met Nehru een gesprek over zaken te kunnen voeren. Met Moorman had ik er reeds over gesproken dan ook de kwestie Marine ter sprake te brengen. Intussen werd mij van Nederlandse Marinezijde reeds medegedeeld, dat de Engelse en Indiase Marine-officieren met een zekere verwondering het Indonesische Marine-probleem hadden gadeslagen. Zij zijn terzake ook op passende wijze voorgelicht. Zodra ik betrouwbare inlichtingen heb over eventuele interventie van Nehru zal ik U vanzelfsprekend inlichten.

Uit mijn 152 aan van Maarseveen zal U gebleken zijn, dat Sukarno op 8 dezer geen gelukkige dag heeft gehad. Uit contact dat ik o.a. met Cochran en Kermode had bleek eveneens, dat men in die kringen het gebeurde op 8 Juni afkeurde.

In Bandung schijnt het verloop iets anders te zijn geweest. Nehru heeft daar wederom een rede gehouden. Daaruit zou ik het volgende willen citeren:

"Ik heb gezien dat er groot enthousiasme onder U heerst en overal waar de President gaat zie ik vreugde op de gezichten der mensen. Dat doet mij goed, want het toont mij, dat gij levenskracht, vertrouwen en enthousiasme bezit. Maar soms vraag ik mij af of dit enthousiasme niet iets is dat de plaats van arbeid inneemt. Want harde arbeid en samenwerking is hetgeen nodig is en niet louter enthousiasme wanneer men deze nieuwe en vrije natie wil opbouwen. Ik heb leuzen en kreten gehoord die goed deden, maar opnieuw vraag ik mij af of gij denkt dat gij iets zult bereiken met alleen leuzen".

De rede van Sukarno in Bandung ademde nog wel een revolutionaire geest doch hij wilde een einde maken aan destructieve revolutie en beginnen met een constructieve revolutie, dat wil zeggen met de opbouw en rehabilitatie van zijn land. Wat moet ik zeggen, aldus Sukarno, tegen vreemdelingen in ons land -2-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

C O D E T E L E G R A M

en tegen vertegenwoordigers van vreemde mogendheden als zij deze onrust en onveiligheid constateren. Ik schaam mij hierover, verklaarde Sukarno.

De uitvoerige teksten der redevoeringen zullen U worden toegezonden, doch uit het gebeurde te Bandung mag misschien worden afgeleid, dat Nehru iets van zijn schrik heeft doen blijken.

Daarnaast staat dat de Sultan eindelijk naar Surabaja is vertrokken, blijkbaar om maatregelen te nemen tegen de wanorde die daar en in Oost-Java heerst. De Sultan heeft in een radiorede verklaard dat hij elke onruststoker als een verrader van het volk beschouwt. Hij beloofde krachtig te zullen optreden en indien nodig militaire straffen in het openbaar te doen plaatsvinden. Hij zou geen waarschuwingen meer geven. Hiermede zou de Sultan dus een reeds lang, ook meermalen tegenovergeuite belofte inwilligen. Tot zijn optreden in Surabaja is zeker besloten voordat Nehru iets kon hebben gezegd. Tegenover deze weer ietwat gunstiger klinkende berichten moet ik echter stellen, dat van der Zwaal mij geheim het volgende berichtte:

"De Sultan heeft de kwalijke Kolonel Sungkono in Surabaja nu eindelijk van zijn functie ontheven. Men vreesde dat Sungkono eventueel een communistische coup zou ondernemen. Men durfde hem niet arresteren en men zou hem een belangrijke propositie willen doen, n.l. het geven van leiding bij infiltratie in Nieuw Guinea."

Ik heb het voornemen dit punt met Hatta te bespreken.

HIRSCHFELD 50

JC/GB